

## Statistik över Incidentrapporter avseende 2004

Under 2004 har totalt 75 stycken incidentrapporter lämnats in. Av dessa avser 25 rapporter incidenter som inträffat under 2004. Övriga fördelar sig så här:

	Antal rapporter
2003	24
2002	8
2001	6
2000	4
Tidigare år	8

Kom ihåg att dessa rapporterade olyckor utgör en liten del av alla de olyckor som inträffar under ett år. Påminn alltid de som varit med om olyckor om att rapportera. Rapportera eventuellt själv om du hör talas om en olycka. Hellre en rapport för mycket än en för litet.

Av de 25 rapporterna som lämnats in avser 14 tillfällen då någon blivit skadad och övriga 11 avser händelser då skador kunde undvikas. Två rapporter avser samma händelse då ingen skada uppstod. Glöm inte att rapportera "nästanolyckor" också!

### Varifrån i Sverige kommer årets rapporter?

Det går sällan att utläsa var rapportören bor. De flitigaste rapportörerna verkar dock bo i Karlstad och Linköping. Stockholm och Göteborg verkar dåligt representerade.

### Tre personer dödade vid alpin klättring

Två rapporter avser dödade. Två personer har rapporterats dödade på Tjäktjatjåkka i Sverige. En rapport avser en svensk klättrare som dödats i Kaukasus. Båda dödsolyckorna har således inträffat vid klättring i alpin terräng. Bägge rapportörer har sparat tidningsartiklar och skickat in rapporter baserade på dessa. Utmärkt!

### ... i övrigt rätt lindriga skador

En rapport avser en olycka som lett till en sprucken mjälte och ett komplicerat handledsbrott. I två rapporter har olyckorna lett till lindriga benbrott. Övriga 11 rapporter som avser olyckor har lett till relativt lindriga skador.

	Män	Kvinnor	Totalt
Dödade	3	0	3
Mycket allvarligt skadade	0	0	0
Allvarligt skadade	3	0	3
Lindrigt skadade	8	2	10

I vilka miljöer olyckorna inträffat?

Miljö	Antal
Inomhus	1
Ej alpin miljö	11
Alpin miljö	2

Dödsolyckorna har inträffat vid osäkrad klättring på stora berg.

De allvarliga skadorna har inträffat vid ett förstemansfall till följd av att ett stort block lossnade (se Fall 3 nedan), vid ett förstemansfall där en säkring släppte se (Fall 4 nedan) och vid avfiring från ett rep (se Fall 5 nedan).

Totalt ser det ut så här

Aktivitet	Antal
Förstemansfall	8
Firning	2
Bouldring	2

Ett antal väntade olyckstyper har inte rapporterats i år t.ex. olyckor vid topprepsklättring, cloggning och isklättring.

De flesta skadad är erfarna

	Män	Kvinnor
Mycket erfarna	3	
Erfarna	9	1
Nybörjare	2	1
Okänt		

### **Ett urval beskrivna olyckor**

Fall 1 Dödsolyckan på Tjåktjåtkjåkka

Två erfarna klättrare (män) dödsstörtar på Tjåktjåtkjåkka. Fjällräddningen bedömer att de troligtvis har trampat genom en hängdriva. Rapport 21

Fall 2 Klättrare rutschar och dödsstörtar på Elbrus

Mycket litet är känt om denna olycka. Rapport 18

Fall 3 Förstemansfall i Grönbrinksberget

Försteman faller och spräcker mjälte och bryter handled till följd av ett block som lossnar. Rapport 25

Fall 4 Förstemansfall till följd av löst grepp.

Förstemannen sliter loss ett grepp och störtar cirka 5 meter. Översta mellansäkningen lossnar. Slår i sten och säkringsman. Två brutna revben. Rapport 22

Fall 5 Klättrare firar av firningsrep som inte hänger ned till backen

Brott (?) på ryggkota. Rapport 8

Fall 6 Stort block lossnar och utlöser förstemansfall  
Försteman lösgör stort block och kan hålla det en stund så att säkringsman och kamrat kan flytta sig. Därefter fall med lindriga skador. Rapport 17

Fall 7 Förstemansfall i backen  
Översta mellansäkringen lossnar med markfall som konsekvens. Inga skador men HJÄLMEN skyddade huvudet! Rapport 13

Fall 8 Förstemansfall i backen  
Fyra säkringar lossnar! Stukad fot. Rapport 14

Fall 9 Förstemansfall i backen  
Säkringar håller men lite långt över översta. Rapport 11

Fall 10 Hopp från bouldervägg inomhus  
Stukad fot till följd av att mattor ligger fel. VANLIG OLYCKA ENLIGT NORSKA sammanfattningsrapporten 2000-2001 på [klatring.no](http://klatring.no). Rapport 19

### **Händelser som inte ledde till skador**

Miljö	Antal
Alpin	0
Ej alpin	5
Inomhus	6

Aktiviteter eller typ av fel

	Antal
Klippklättring	1
Isklättring	1
Firning	4
Topprep	4
Clogning	1
Sele	2
Knut	2
Stand	2
Säkring	1
Replämma	1
Skadad utrustning	1

### **Slutsatser**

Detta är ett alldeles för litet urval för att säga något meningsfullt om trender eller vilka olyckstyper som är vanligast i verkligheten.

Årets statistik ger ett dock visst stöd för tre intressanta iakttagelser från den senaste norska analysen av norsk statistik (sammanfattningsrapporten 2000-2001 på [klatring.no](http://klatring.no))

- En första ”vanlig” orsak till skador är att förstemän överskattar sin förmåga i kombination med överskattning av hållfastheten hos sina säkringar.
- En andra ”vanlig” orsak är att grepp eller steg lossnar.
- En tredje vanlig orsak är stukade och brutna fötter till följd av att hoppmattorna ligger olämpligt i inomhushallar.

En sista iakttagelse stöds av två rapporter:

- Hjälmskyddar även vid fall! Inte bara för fallande sten och is.